

Stap tot stap terug in de tijd

Op zoek naar de voetsporen van Pater Theo Winkelman in Malawi

Op 21 juni 2007, het zal wel geen toeval zijn geweest, het was de geboortedag van Annie en Theo Winkelman, kwamen wij, na een nachtelijke vlucht met Kenya Airways via een overstap in Nairobi, Kenya, in Malawi aan op Lilongwe Airport. Het was winter in Malawi met een gezellige warmte van ca. 22 graden, een mooi zonnetje aan de hemel, licht bewolkt, en over het platform van het vliegveld een licht briesje. De meegebrachte bodywarmers konden in de tas blijven.

Van de Safari Beach Lodge, even voorbij Salima, waar we de eerste paar nachten zouden verblijven aan het meer van Malawi, was een chauffeur met een busje gestuurd om ons af te halen. Onze chauffeur Muffin was niet op de hoogte van ons bezoek aan de missiepost, of anders gezegd het huis van de Witte Paters in Lilongwe. Graag wilden we daar de eerste informatie krijgen, maar minstens kennismaken. Eén telefoontje leerde ons dat we welkom waren en beslist tijdig voor de warme lunch aanwezig zouden kunnen zijn. Onze chauffeur werd uitgelegd hoe te rijden, maar achteraf bleek zijn stratenkennis niet zijn sterkste kant te zijn. Na enig rondvragen en uiteindelijk via het tegenover gelegen Bishops House, kwamen wij in Selous Road nummer 3/3537 aan bij het huis van de Witte Paters.

Wij dachten met pater **Theo van Hulten**, een Nederlandse missionaris werkzaam in Lilongwe, een afspraak te hebben, maar die had zich niet gerealiseerd dat wij op de 20 juni zouden vertrekken vanuit Amsterdam en dan dus de 21 ste juni eerst zouden aankomen in Malawi. Hij had een dag eerder tevergeefs op ons gewacht en bleek vandaag, de 21 ste, in het Communitycentre in Mua te zijn. Eerst zaterdag de 23 ste Juni zouden wij Mua gaan bezoeken.

De ontvangst was allerhartelijkst door een van oorsprong Italiaanse pater genaamd Walter Gherry. Beslist ouder dan 65 jaar, maar gezegend met een tong die als een waterval teksten kan produceren. Snel overschakelend van de lokale taal in het Italiaans of indien gewenst Engels. De bij de buitenpoort niet tijdig aanwezige portier kreeg in rap Malawische te horen dat hij aanwezig moet zijn als er gasten komen (of zoiets...).

Ofschoon wij niet noodzakelijk wilden blijven lunchen, vooral niet omdat wij op de nachtelijke vluchten teveel voedsel aangeboden hadden gekregen dat eerst eens de tijd moest krijgen te verteren, konden wij niet onder de, wat later bleek, typisch Hollandse lunch uit. Gekookte aardappeltjes met peentjes, speciebonen, en naar wens nog bloemkool erbij, rundvlees met dikke jus en sla met tomaten. Als toetje vers fruit, maar dat wel op zijn Afrikaans.

Toen wij dachten uitgesproken te zijn, **Pater Walter Gherry** had Theo Winkelman niet gekend, stapten twee medebroeders binnen die ook de lunch kwamen gebruiken. **Father Julio Feliu**, oorspronkelijk Spanjaard en met een ruime omvang, had in 1978 en 1979 samen met Theo Winkelman in Nambuma in Malawi een kerk gebouwd midden in de "bousch". Volgens hem was de kerk niet door Theo beschilderd. Pater Julio was nu 65 jaar en deed "projecten" zoals hij het noemde. Hij herinnerde zich een kort verblijf aan het meer van Malawi met o.a. Theo Winkelman. Tijdens een zwemtochtje stak er op het meer veel wind op, met als gevolg een sterke golfslag. Pater Julio, die niet goed kon zwemmen, werd door Theo als het ware het water uitgeduwd. Theo was minstens 50 cm langer dan pater Julio die daardoor ook niet kon staan in het meer waar Theo dat wel kon.

Mogelijk heeft Theo pater Julio zijn leven daarmee gered.

Pater Julio was nu in de frontlinie van het missiewerk afgelost door plaatselijk opgeleide zwarte Afrikaanse missionarissen en maakte zich in Lilongwe en bijvoorbeeld Mua in het documentatiecentrum nuttig.

De andere pater 77 jaar, magertjes, maar nog goed bij de mensen verving de Nederlandse pater Van Hulst, waarmee wij een afspraak hadden.

De meegebrachte foto's hielpen de paters zich hun collega's te herinneren en achterop de foto's werden weer veel namen bijgeschreven voor mijn documentatie.

Uit bewaard gebleven oude spulletjes diepte pater Julia een oude landkaart met veel detailgegevens van Malawi op, aan de hand waarvan een beter overzicht over de missiegebieden gegeven kon worden. Het werd mij duidelijk dat we eerst naar het documentatiecentrum in Mua moesten gaan, waar ook Witte Paters leiding gaven en vandaar uit mogelijk meer missieposten c.q. parishes (parochies) moesten bezoeken. Ook 's zaterdags was er een mogelijkheid om kerken te openen waar gewenst en dus werd de afspraak gemaakt dat wij zaterdagmorgen eerst Mua zouden bezoeken.

Onderweg naar onze overnachtingplaats aan het meer van Malawi fotografeerden wij langs de kant van de weg diverse kerkjes van verschillende overtuigingen. Er moet in Malawi in de laatste 100 jaar heel veel missiewerk zijn gedaan door heel veel geloofsovertuigingen en allerlei andere instanties en kerkgenootschappen. Kerkjes zijn er in Malawi overal en in de meest eenvoudige en meest opvallende uitvoeringen. De moslimtempels niet uitgesloten.